

БРАЗИЛІЯ.

ПРАКТИЧНА РОБОТА №6 «ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МАШИНОБУДУВАННЯ США, КАНАДИ ТА БРАЗИЛІЇ».

Очікувані результати НПД: учні виявляють та характеризують основні чинники, що визначають місце країни в міжнародному поділі праці, називають домінуючі складники третинного, вторинного та первинного секторів економіки Бразилії, складають комплексну економіко-географічну характеристику країни.

Розвивальна та виховна мета: вдосконалювати уміння аналізувати, будувати припущення, робити висновки; виховувати самостійність, уважність.

Тип уроку: комбінований.

Обладнання: підручники, атласи, політична карта Південної Америки, фізична карта Південної Америки, комп'ютер, проектор (інтерактивна дошка), мультимедійна презентація (або відеоматеріали).

Опорні та базові поняття: ЕГП, природні ресурси, природний приріст, густота населення, хибна урбанізація, ВВП, нова індустріальна країна, промисловість, сфера послуг, зовнішньоекономічні зв'язки, транспорт.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК

Пригадайте: 1) на які природні ресурси багаті країни Південної Америки; 2) як формувалося населення Південної Америки; 3) які ознаки економіки властиві новим індустріальним країнам Азії.

III. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ТА ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Коли мова заходить про Бразилію, то перші асоціації у нас, українців, пов'язані із запашною бразильською каваю, яскравими карнавалами та найкращими футболістами. Крім того, сучасна Бразилія відома в світі як країна, яка динамічно розвивається та досягла помітних успіхів в економічному розвитку.

Повідомлення теми, цілей і завдань уроку

IV. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

Робота з мультимедійною презентацією, матеріалами підручника, картами атласу

1. «Візитна картка»

Офіційна назва — Федеративна Республіка Бразилія. Площа — 8,5 млн км². Населення — 213 млн осіб (2018 р.). Столиця — Бразилія. Індустріально-аграрна країна. Федеративна президентська республіка (26 штатів та столичний округ).

2. ЕГП

Головні ознаки: займає центральну та східну частину Південної Америки; омивається водами Атлантичного океану (берегова лінія — 7,5 тис. км); багато сусідів (Гвіана, Суринам, Гаяна, Венесуела, Колумбія, Перу, Болівія, Парагвай, Аргентина, Уругвай) — країни, що розвиваються; розташування в одному регіоні США.

3. Природно-ресурсний потенціал

Переважає рівнинний (Амазонський низовина, Бразильське та Гвіанське плоскогір'я), клімат від вологого екваторіального до сезонно-волого субтропічного. Густа річкова мережа (Амазонка, Сан-Франсіску, Парана, Уругвай, Парагвай), внутрішні водні шляхи, великий гідропотенціал. Лісистість 62 %, цінні породи дерев. Значні площі, вкриті родючими ґрунтами (червоно-жовті латеритні). Мінеральні: кам'яне вугілля, горючі сланці, залізні, марганцеві, алюмінієві, мідні, вольфрамові, нікелеві, титанові, хромові руди, золото, алмази. Багатий рекреаційний потенціал, 18 об'єктів Спадщини ЮНЕСКО.

4. Населення

Природний приріст 7,4 ‰, молодість населення: середній вік 31,6 років, частка дітей та підлітків 23 %. Середня густина населення 24 особи/км², нерівномірний розподіл: майже половина проживає на вузькій смузі при атлантичному узбережжі. Етнічні групи: європейці (португальці, іспанці, німці, італійці) — 48 %, представники мішаних рас (метиси, мулати, самбо) — 43 %, темношкіре населення — 7,6 %, корінні жителі (індіанці) — 0,4 %. Католики — 65 %, протестанти — 22,2 %. Рівень урбанізації — 86,2 % (2017 р.). Найбільші міста — Сан-Паулу (11,9 млн), Ріо-де-Жанейро (6,4 млн), Белу-Орізонті (5,7 млн), Сальвадор (3 млн осіб). Робоча сила — 111,6 млн. Структура зайнятості: сільське господарство — 10 %, промисловість — 40 %, сфера послуг — 50 %, зростання частки сфери послуг (50 %) та промисловості.

5. Господарство

Належить до групи країн, що розвиваються, підтип — нова індустріальна країна. Загальний ВВП (за ПКС) — 3,2 трлн \$ (2017) — 8-ме місце в світі, ВВП на душу населення — 15,5 тис. \$ — 105 місце. **Структура ВВП:** сільське господарство — 6,2 %, промисловість — 21 %, сфера послуг — 72,8 %. Чинники, що забезпечили економічне зростання:

- 1) унікальна природно-сировинна база;
- 2) імміграція та демографічні процеси, які сприяли забезпеченню дешевою, але відносно кваліфікованою робочою силою;
- 3) політика «відчинених дверей» для іноземних компаній;
- 4) створення пільгових умов для розвитку підприємництва.

Промисловість. Видобувна промисловість (залізні руди, боксити, золото, графіт, нафта та ін.). Концентрація підприємств обробної промисловості в південному сході, у трикутнику Сан-Паулу, Ріо-де-Жанейро, Белу-Орізонті. Провідні виробництва: машинобудування (автомобілебудування — представництво іноземних компаній, суднобудування, літакобудування, сільськогосподарське машинобудування, виробництво електронно-обчислювальної техніки); чорна металургія (8-ме місце

завиробництвом сталі), кольорова металургія (провідні місця за виробництвом алюмінію, міді, цинку); хімічна (нафтохімія, виробництво мінеральних добрив, пластмас, лаків, фарб); лісова та деревообробна; легка та харчова.

Сільське господарство. Повністю забезпечує себе продовольством, експортне значення. Рослинництво (60 %): цукрова тростина, зернові культури (кукурудза, рис), соя, квасоля, кава, тропічні фрукти. Тваринництво: скотарством'ясною напрямку, свинарство, птахівництво.

Третинний сектор. Провідні сфери: торгівля, банківсько-фінансова діяльність, туризм (6 млн туристів щорічно). Відносно добре розвинена транспортна мережа. У внутрішніх перевезеннях провідна роль автомобільного транспорту. Трансамазонське шосе.

Найбільші морські порти: Ріо-де-Жанейро, Сантус, РІВ-Гранді, Паранагуа, Порту-Алегрі, Белен, Сальвадор, Манаус; аеропорти: Гуарульос у Сан-Паулу та Галеано в Ріо-де-Жанейро.

6. Зовнішньоекономічні зв'язки

Експорт: автомобілі, транспортне обладнання, залізна руда, соя, взуття, кава, фрукти.

Імпорт: електричне та транспортне обладнання, електроніка, хімічні продукти, нафта. Головні партнери — Китай, США, Аргентина, Німеччина, Нідерланди. 3-й за обсягами торгівельний партнер України серед країн Америки. Експорт та імпорт становить сільськогосподарську продукцію. Співробітництво у сфері промислових технологій.

V. УЗАГАЛЬНЕННЯ І СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗНАНЬ

Практична робота №6 «Порівняльна характеристика машинобудування США, Канади та Бразилії»

VI. ПІДСУМОК УРОКУ. РЕФЛЕКСІЯ

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Підручник, опрацювати § 37.
2. Повторити §§ 34-36, підготуватися до письмового контролю знань за темами «Океанія», «Америка».